

Södertörns Högskola
Institutionen för ekonomi och företagande
Företagsekonomi C
C-uppsats 15 poäng
Höstterminen 2007

Slopad revisionsplikt i små aktiebolag
=
ökad andel aktiebolag?

Författare:

Maria Sundgren
maria01.sundgren@student.sh.se
Emma Apelhult
emma01.apelhult@student.sh.se

Handledare:

Ogi Chun

Sammanfattning

Idag måste samtliga aktiebolag i Sverige anlita en revisor för granskning av bolagets årsbokslut samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning. Detta regelverk kommer nu att förändras. Regeringen beslutade under 2006 att ge uppdrag till en särskild utredare att föreslå de ändringar i regelverket som krävs för att ta bort den obligatoriska revisionsplikten för de små aktiebolagen och ta ställning till vilka företag som skall omfattas av förändringen. När förutsättningarna för den juridiska formen aktiebolag ändras, hur kommer det att påverka intresset av aktiebolag som bolagsform?

Uppsatsens problemformulering lyder: *Skulle en slopad revisionsplikt för små aktiebolag innebära en förändring i Sveriges bolagsstruktur så att andelen aktiebolag respektive enskilda firmor ändras?* Syftet med uppsatsen är att ta reda på om denna förändring kommer att påverka den juridiska formen enskild firma.

Följande hypotes ställdes för att besvara uppsatsens problemformulering:

H₀ Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer att öka andelen aktiebolag

Undersökningen har vänt sig till Sveriges enskilda firmor i en kvantitativ enkätundersökning, genomförd per telefon. Totalpopulationen har avgränsats vid bolagens storlek och kreditvärdighet.

Det teoretiska stödet i uppsatsens har baserats på intressentmodellen och resursberoendeteorin. Dessutom har regelverk för revision och skillnader mellan de olika juridiska formerna använts för att öka förståelsen vid val av bolagsform.

Resultatet av undersökningen visar att 31 % av respondenterna skulle vara intresserade av att byta bolagsform från enskild firma till aktiebolag, vid en regelförändring med slopad revisionsplikt för små aktiebolag. Uppställd hypotes kan accepteras. Resultatet visar också att företagarna generellt inte anser att bolagsform påverkar verksamheten. De som anser att bolagsform påverkar har också visat på en större benägenhet att vilja byta bolagsform.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	1
2. PROBLEM OCH SYFTE.....	3
2.1 PROBLEMBAKGRUND.....	3
2.2 PROBLEMFÖRMULERING.....	4
2.3 SYFTE	4
3. METOD	5
3:1 LITTERATURSÖKNING.....	5
3:2 UNDERSÖKNINGSUPPLÄGG	5
3:3 DATAINSAMLINGSMETODER.....	5
3.4 POPULATION	6
3.4:1 Avgränsning	6
3.4:2 Urval	7
3.5 BORTFALL.....	8
3.6 METODDISKUSSION	8
4. TEORI & REFERENSRAM.....	9
4.1 TEORI.....	9
4.1:1 Intressentmodellen	9
4.1:2 Resursberoendeteorin.....	10
4.2 NORMER.....	11
4.2:1 Revision.....	11
4.2:2 Skillnader mellan enskild näringsverksamhet och aktiebolag.....	12
4.2:3 Särskilt om jordbruks- och skogsbruksfastighet	13
4.3 TEORETISK REFERENSRAM	13
5. EMPIRI.....	14
6. ANALYS	20
7. RESULTAT	25
8. SLUTSATS	25
9. KRITISK GRANSKNING	26
9.1 VALIDITET	26
9.2 RELIABILITET	26
9.3 GENERALISERING	27
9.4 EGNA LÄRDOMAR	28
9.5 FÖRSLAG TILL VIDARE STUDIER	28
10. KÄLLFÖRTECKNING & LITTERATURLISTA	29
10.1 LITTERATUR	29
10.2 OTRYCKTA KÄLLOR	29
11. BILAGOR.....	31

1. Inledning

Det finns 917 568 företag i Sverige enligt statistik från 2006. Den företagsform som är flest till antal är enskild firma med 57 %, därefter kommer aktiebolag med 28 %, handelsbolag och kommanditbolag med 8 % och övriga juridiska former med 7 %.¹

En snabb överblick av de olika företagsformerna visar att den enskilde företagaren inte är en juridisk person utan räknas som fysisk person, privatpersonens personnummer är det samma som företagets. Aktiebolag, handelsbolag och kommanditbolag är juridiska former, associationer. De har alla egna registreringsnummer.

Enskild firma består av en företagare vilket även aktiebolag kan göra medan handelsbolag och kommanditbolag kräver fler delägare vilket även aktiebolag kan ha.

I enskild firma och handelsbolag står ägarna för obegränsat ansvar av verksamhetens skulder. Det gör även kommanditbolagets huvudägare, medan övriga delägare kan ha begränsat ansvar. Aktiebolag begränsar ansvaret till insatt kapital. Detta under förutsättning att inga övriga överenskommelser görs med utomstående.²

Hur bedömer man den bästa företagsformen utifrån alla dessa skillnader?

Anders Andersson skriver följande i sin artikel Anders Anderssons 30 bästa råd för dig som vill starta eget:

”Det finns fördelar med aktiebolag – man riskerar inte sin privata ekonomi vid en konkurs och skatten kan bli lägre om vinsten blir stor. Men för att starta aktiebolag måste man satsa 100 000 kr i aktiekapital, bokföringen blir mer komplicerad och man måste ha en revisor. Ofta är det därför bäst att starta med egen firma, och gå över till aktiebolag när företaget växer. Men för den som har anställda är aktiebolag i regel bästa företagsformen.”³

Alla företag har vid grundandet av sin verksamhet gjort ett medvetet val om bäst lämpad juridisk form utifrån dess förutsättningar, kunskaper och gällande regelverk.

Nu kommer förutsättningarna att förändras då regeringen tagit beslut om att reformera regelverket för aktiebolag.

Regeringen beslutade under 2006 att ge uppdrag till en särskild utredare att föreslå de ändringar i regelverket som krävs för att ta bort den obligatoriska revisionsplikten för de små aktiebolagen och ta ställning till vilka företag som skall omfattas av förändringen. Det färdiga förslaget skall redovisas senast den 10 september 2008.⁴

Idag måste samtliga aktiebolag i Sverige anlita en revisor för granskning av bolagets årsbokslut samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning.⁵

Revisionsplikten gäller oavsett storlek eller omsättning och utförs av en oberoende revisor och bekostas av företaget. Vilka aktiebolag som ska omfattas av regelförändringen är inte klart men det diskuteras kring mikroföretag, det vill säga bolag med en omsättning på högst 3 miljoner sek.⁶

-
1. Statistiska Central Byrån, www.scb.se, *Företagsregister för 2006*
 2. Bolagsverket, www.bolagsverket.se, *Starta företags broschyren 2007*
 3. Privata affärer, *Anders Anderssons 30 råd för dig som vill starta eget*, 2007-09-14
 4. Riksdagen, www.riksdagen.se *Kommittédirektiv: 2006:96 och 2006:128*
 5. ABL 9 kap
 6. Allt om revision, www.alltomrevision.se, *Bör revisionsplikten avskaffas eller behållas*, 2006-12-18

Storbritannien genomförde en avskaffning av revisionsplikten för små bolag 1993 och där visar undersökningar att 60-70% av företagen väljer att utnyttja undantaget.⁷

När nu förutsättningarna för den juridiska formen aktiebolag förändras, kommer det bara att påverka aktiebolagen och dess intressenter eller kommer vi se andra effekter eller förändringar?

Kommer den förenkling och kostnadsbesparing som en slopad revisionsplikt innebär för företagen, bidra till att den juridiska formen aktiebolag blir mer attraktiv för övriga bolagsformer?

7. Svenskt Näringsliv, www.svensktnaringsliv.se, *Revisionsplikten i små aktiebolag*, 2005, sid.31

2. Problem och Syfte

2.1 Problembakgrund

I 1895 års aktiebolagslag infördes för första gången bestämmelser kring revision i aktiebolag. En viss form av revision utfördes redan tidigare men lagen innehöll inga bestämmelser kring ämnet. Alltsedan dess har aktiebolagslagen i Sverige innehållit regler om revisorer och revision.⁸

Av de ca 250 000 aktiebolag som finns i Sverige idag faller ca 200 000 inom ramen för mikrobolag och det är dessa som förmodas omfattas av en slopning av revisionsplikten.⁹

Regelverket för aktiebolag har ändrats tidigare. Mellan åren 1973-1981 höjdes aktiekapitalet från 5 000 kr till 50 000 kr. Effekten blev att 35 000 av totalt 200 000 aktiebolag avfördes, vilket motsvarade ett bortfall på 17-18 %.¹⁰

Ytterligare en höjning av aktiekapitalet har gjorts. 1995 höjdes aktiekapitalet från 50 000 kr till 100 000 kr. De berörda företagen fick en tidsfrist om tre år samt en förlängning på ett år för att genomföra höjningen. Därefter skulle de bolag som fortfarande inte genomfört höjningen den 1 januari 1999, avföras.

Bortfallet vid höjningen 1995 förväntades enligt Patent- och registreringsverkets bedömning vara 20 % vilket motsvarade vart femte bolag.¹¹ Så blev inte fallet, av de berörda aktiebolagen blev 8 431 avregistrerade och 27 000 bolag begärde frivilligt att bli avförda ur aktiebolagsregistret. I januari 1999 fanns 262 000 registrerade aktiebolag i Sverige.¹² Bortfallet kan utifrån dessa siffror beräknas till ca 12 %.

Nu är den aktuella frågan vilken effekt en slopning av revisionsplikten kommer att ha. Tidigare förändringar har avsett en engångssatsning i kapital medan ett borttagande om krav på revision för små aktiebolag har löpande effekter för aktuella bolag.

Det finns idag enligt vår bedömning mycket forskning kring ämnet revisionsplikt. De flesta rapporter behandlar dock huruvida en slopning av revisionsplikten är önskvärd eller inte och vilka konsekvenser det har för aktiebolagen och dess intressegrupper.

Denna uppsats syftar till att angripa ämnet utifrån företag som inte direkt omfattas av förändringen. Hur kommer ett beslut som avser aktiebolag att påverka de över 500 000 enskilda firmor som finns idag? Med utgångspunkten att en slopning av revisionsplikten sker, innebär det att Sveriges bolagsstruktur förändras med en ökad andel aktiebolag?

8. K. Moberg, *Bolagsrevisorn*, 3:e upplagan, Norstedts Juridik AB, 2006, s 31-32

9. Svenskt Näringsliv, www.svensktnaringsliv.se, *Revisionsplikten för mindre bolag slopas*, 2005, s.10

10. Dagens industri, G. Herlitz, *Höjt aktiekapital slår ut 50 000 bolag*, 1994-11-18

11. Ibid.

12. TT Nyhetsbanken, *Aktieägare ansvariga för avregistrerade aktiebolag*, 1999-01-11,

2.2 Problemformulering

Skulle en slopad revisionsplikt för små aktiebolag innebära en förändring i Sveriges bolagsstruktur så att andelen aktiebolag respektive enskilda firmor ändras?

2.3 Syfte

Syftet med denna undersökning är att ta reda på om en förändring av revisionsplikten för aktiebolag även kommer att påverka den juridiska formen enskild firma.

Följande hypotes ställs för att besvara uppsatsens problemformulering.

H_0 : Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer att öka andelen aktiebolag.

H_1 : Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer ej att öka andelen aktiebolag.

3. Metod

3:1 Litteratursökning

Litteratursökningen inleddes med en allmän informationssökning via de två sökmotorerna Google och Altavista. Sökord som användes var slopad revisionsplikt, mikroföretag, enskild firma samt förändring av aktiekapital. Det framgick tidigt att det inte fanns mycket information som berör uppsatsens frågeställningar. Därför kan uppsatsen inte luta sig mot tidigare undersökningar utan slutsatser och analys görs enbart utifrån egen undersökning. Vid informationssökningen framgick däremot att mycket forskning fanns kring ämnet förändringar i aktiebolagens regelverk och dess påverkan på berörda intressenter och användare. Vissa paralleller har gjorts i uppsatsen. Teorier och normer som använts har sökts via tryckt litteratur samt regelverk via bolagsverket.

3:2 Undersökningsupplägg

Undersökningen är byggd på en surveyundersökning. Upplägget är deduktivt och hypotesprövande, det vill säga den utgår från teori. Vald målgrupp är enskilda firmor i Sverige, då det är den juridiska form som är flest till antal.

För att kontrollera om enkätformuläret utformats på ett sätt som bidrar till att svar ges på uppsatsens frågeställningar, har enkätundersökningen inletts med en pilotundersökning. Den visade på en tydlig utformning av enkätformuläret, inga följdfrågor ställdes och frågorna var enkla för respondenterna att besvara. Pilotundersökningen gav oss information om hur de olika svarsalternativen skulle klassas/grupperas vid presentation av resultaten. Undersökningen visade även på svårigheter att nå respondenterna.

3:3 Datainsamlingsmetoder

Insamlingen av data har genomförts via en kvantitativ enkätundersökning. För att få en ökad svarsfrekvens valdes att utföra enkätundersökningen per telefon. Enkäten är utformad med standardiserade och semistrukturerade frågor.

Undersökningen genomfördes mellan 8 – 16 november, med undantag för helg. Telefonsamtalen genomfördes på arbetstid mellan 09.00 - 17.00 samt under tre kvällar mellan 17.00 – 19.00. Målet var att ringa enbart under arbetstid men på grund av att endast hemnummer kunde erhållas till vissa bolag, ringdes dessa på kvällstid.

Undersökningen bygger på:

- I. Givna bakgrundsfaktorer från Justitias företagslista
 Bolagens omsättning
 Antal anställda
 SNI – kod (statistisk kod som beskriver företagets verksamhet)
 Företagsnamn
- II. Enkätens bakgrundsfråga
 Företagarens klassificering av verksamheten
- III. Enkätens undersökningsfrågor
 Fem undersökningsfrågor, se bilaga 1.

Bolagens omsättning samt antal anställda är bakgrundsfaktorer som visar att bolagen omfattas av definitionen mikrobolag, vilket är en av undersökningens avgränsningar. Inget av de 140 bolag som urvalet bestod av hade anställda, därav kommer ingen analys genomföras kring denna faktor.

Omsättning liksom klassificering av verksamheten ställs i relation till huvudfrågan för att se om ett samband finns. Även enkätens undersökningsfrågor ställs i relation till varandra för att se om ett samband finns.

3.4 Population

Totalpopulationen för uppsatsen är enskilda firmor i Sverige. Då syftet med enkäten var att undersöka om en slopad revisionsplikt kommer att förändra bolagsstrukturen i Sverige, såg vi det som viktigt att undersöka hela Sverige och undersökningen begränsas därför inte till någon region.

3.4:1 Avgränsning

Avgränsning gjordes vid bolagens storlek. Undersökningen omfattar enskilda firmor med 0-10 anställda samt verksamhet med en omsättning på högst 2 499 999 SEK.

Enligt definitionen av mikroföretag för aktiebolag är den högsta omsättningsgränsen 3 000 000. Det är mikrobolag som förväntas beröras av avskaffningen av revisionsplikten.¹³ I den företagslista urvalet tagits från är omsättningen indelad i klasser där 3 000 000 innefattas i klassen 2 500 000 – 4 999 999 och valdes att inte användas i undersökningen.

Nästa avgränsning gjordes kring företagens kreditvärdighet, AA enligt nedanstående lista. Detta för att filtrera bort vilande och mindre företag, då vårt antagande är att dessa bolag inte är intressanta för uppsatsens frågeställning. I denna kategori finns 78 280¹⁴ enskilda firmor, vilket motsvarar ca 15 % av totalt antal enskilda firmor.

13. Svenskt Näringsliv, www.svensktnaringsliv.se, C.Norberg, P.Thorell, *Revisionsplikten i små aktiebolag*, 2005

14. Justitia, www.justitia.se, *Företagsregister 2007-11-04*

3.4:2 Urval

Urvalet är obundet slumpmässigt och består av 140 enheter tagna ur Svensk Handelstidning Justitias företags databas som uppdateras varje kvartal.¹⁵

Dessa 140 enheter har plockats ur registret med hjälp av en slumpvalsgenerator¹⁶, se bilaga 2. Registret listade företagen från A-Ö.

Vid genomförandet av pilotundersökningen nåddes sju enheter under en dag, detta med flertalet omringningar. Med det som grund sattes ett mål att nå 85 enheter under de sex dagar då enkätundersökningen genomfördes.

Pilotundersökningen visade även på ett bortfall med 40 %, bestående av enheter som inte gick att nå. Utifrån detta valdes 140 enheter.

Det slutliga urvalet på 140 företag delades upp i två delar och plockades vid genomförandet av undersökningen med varannan gång från A och varannan gång från Ö. Om inte respondenten gick att nå, togs nästa på listan. Flertalet försök att nå de respondenter som inte svarade gjordes.

Justitia delar in bolagen i kreditklasser¹⁷ enligt nedan:

AAA	<u>Högsta kreditvärdighet</u> (0 bolag ¹⁸)
Får endast aktiebolag. Bolaget ska dessutom omsätta mer än 2 miljoner, funnits i minst 10 år och nyckeltalen ska vara väsentligt över branschens genomsnitt.
AA	<u>God kreditvärdighet</u> (78 280 bolag ¹⁹)
Är den högsta Rating ett handels-, kommanditbolag och enskild firma kan få. För aktiebolag krävs det att omsättningen är över 1 miljon och nyckeltalen ligger över branschens genomsnitt.
A	<u>Kreditvärdigt</u> (320 852 bolag ²⁰)
För att få A ska nyckeltalen ligga på eller nära branschens genomsnitt.
AN	<u>Nystartat bolag</u> (64 764 bolag ²¹)
Ges ut till nystartade företag där ingen negativ information finns.
B	<u>Kredit mot säkerhet</u> (43 588 bolag ²²)
Ges ut till företag där nyckeltalen ligger under branschens snitt och till företag där negativ information finns.

15. Justitia, www.justitia.se, *Företagsregister*, 2007-11-04

16. *Slumptionsgenerator*, <http://magnusgunnarsson.homeip.net/utills slump-index.html>

17. Soliditet, www.soliditet.se, 2007-10-21

18. Justitia, www.justitia.se, *Företagsregister*, 2007-11-04

19. Ibid.

20. Ibid.

21. Ibid.

22. Ibid.

- C Kredit avrådes (19 515 bolag²³)
Ges till företag som har stora betalningsproblem, förbrukat aktiekapital, konkursengagemang och till företag som har nyckeltal långt under branschsnittet. Företag som har allvarliga revisorsanmärkningar får också rating C.
- (-) Ej fastställd rating (909 bolag²⁴)
Rating fastställs inte på företag där viktig information saknas, är inaktuell eller på företag som inte är aktiva.

3.5 Bortfall

Ur vårt urval på 140 enheter, togs 11 företag bort på grund av att deras omsättning hamnar i intervallet 2 500 000 – 4 999 999 SEK. Ytterligare ett företag har tagits bort på grund av dess omsättning hamnar i intervallet 5 000 000 – 9 999 999 SEK.

Vi lyckades nå 64 företag under genomförandet av enkätundersökningen. Av dessa ville åtta företag inte medverka och ett företag togs bort då företagaren var pensionär, inte aktiv och enligt företagaren själv inte insatt i frågorna. Detta gav ett externt bortfall på 14 %. Då undersökningen genomfördes per telefon, saknas internt bortfall.

3.6 Metoddiskussion

I val av metod blev en kvantitativ ansats den metod som bäst kan besvara uppsatsens huvudfråga, om andelen aktiebolag i Sverige kommer att öka efter en sloping av revisionsplikten. Vårt antagande var att utskick av enkäter via mail ger en låg svarsfrekvens och därför valdes att genomföra enkätundersökningen via telefon. Detta gav ökad svarsfrekvens men respondenterna fick samtidigt mindre tid för betänkande över frågorna. För de respondenter som efter verksamhetens uppstart inte reflekterat över bolagsform, innebär tidsbristen en risk att svarets tillförlitlighet försämras.

Vid telefonenkäten efterfrågades om byte på grund av slopad revisionsplikt skulle ske från enskild firma till aktiebolag, vilket kan tolkas som att aktiebolag är en bättre bolagsform och därmed också påverka respondentens svar.

Urvalet från kreditklass AA är 15 % av totalt antal enskilda firmor. Ett urval på 140 respondenter gjordes ursprungligen på klass A tillsammans med klass AA. Vid analys av urvalslistan noterades att drygt 60 % av urvalet hade en omsättning som understeg 100 000, vilket bidrog till att avgränsningen sattes till klass AA. För att kunna inkludera klass A i totalpopulationen krävdes en kriterielista baserad på omsättning, vilket skulle ha inneburit stora kostnader.

23. Justitia, www.justitia.se, *Företagsregister*, 2007-11-04

24. Ibid.

4. Teori & Referensram

4.1 Teori

4.1:1 Intressentmodellen

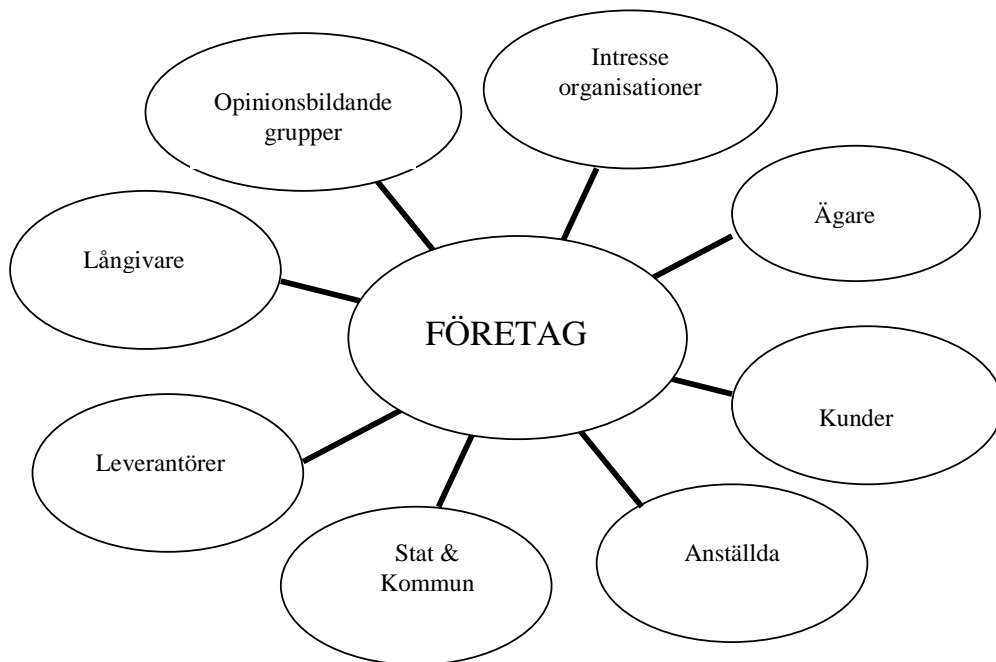
Med företagets intressenter avser intressentmodellen alla de aktörer som har en utbytesrelation med företaget. Företaget är beroende av att intressenterna är villiga att medverka i företagets verksamhet och intressenterna är beroende av företaget för att få sina behov tillfredsställda.²⁵

De olika intressenterna enligt intressentmodellen²⁶ är:

- Ägare – Bidrar till verksamheten med satsat kapital och löper därmed risk att förlora detta kapital. De begär att företaget skall generera vinst, ge avkastning och utdelning.
- Anställda – Bidrar med sitt arbete och har ett intresse i att veta hur företaget utvecklas med tanke på framtida arbete, lön och andra förmåner.
- Kunder – Bidrar genom att köpa och betala för de produkter och tjänster som företaget erbjuder. De kräver i gentjänst goda varor till rimliga priser, leveranssäkerhet mm.
- Leverantörer – Bidrar till företagets verksamhet genom att försörja företaget med varor och tjänster. De vill som kompensation handla med en stabil, säker och kreditvärdig kund.
- Banker och andra finansiärer – Bidrar tillsammans med ägarna till att försörja företaget med det kapital som erfordras för att driva verksamheten. De vill i gengäld inkassera ränta på det insatta kapitalet samt amorteringar enligt avtal.
- Stat och kommun – Bidrar till företagets verksamhet genom samhällsservice av olika slag. Som exempel kan nämnas bostäder, utbildning och kommunikationer mm. I utbyte vill staten och kommunen få samhällsansvariga företag, som erlägger skatt för sina vinster och bidrar till hög och helst jämn sysselsättning i samhället.
- Intresseorganisationer – Dessa organisationer förhandlar för och driver företagens intressen. Exempel på intresseorganisationer kan vara arbetsgivare- och branschorganisationer.
- Företagsledningen – Även denna intressent bidrar med sitt arbete och vill på samma sätt som övriga anställda känna trygghet i sitt arbete samt ha en god lön för dess insats.
- Opinionsbildande grupper – Aktörer inom denna grupp kan vara exempelvis miljörelser. Dessa rörelser kan vara inriktade på enskilda företag och till exempel dess avfallsutsläpp. Denna grupp är inte alltid aktiv som intressent på så sätt att opinionstrycket upphör då företaget vidtagit de åtgärder som krävs för att tillmötesgå opinionsgruppen.

25. L.H.Bruzelius, *Integrerad organisationslära*, 7:e upplagan Studentlitteratur, Lund, 1995 s. 75

26. Ibid. s 77-78

*Företaget och dess intressenter*²⁷

4.1:2 Resursberoendeteorin

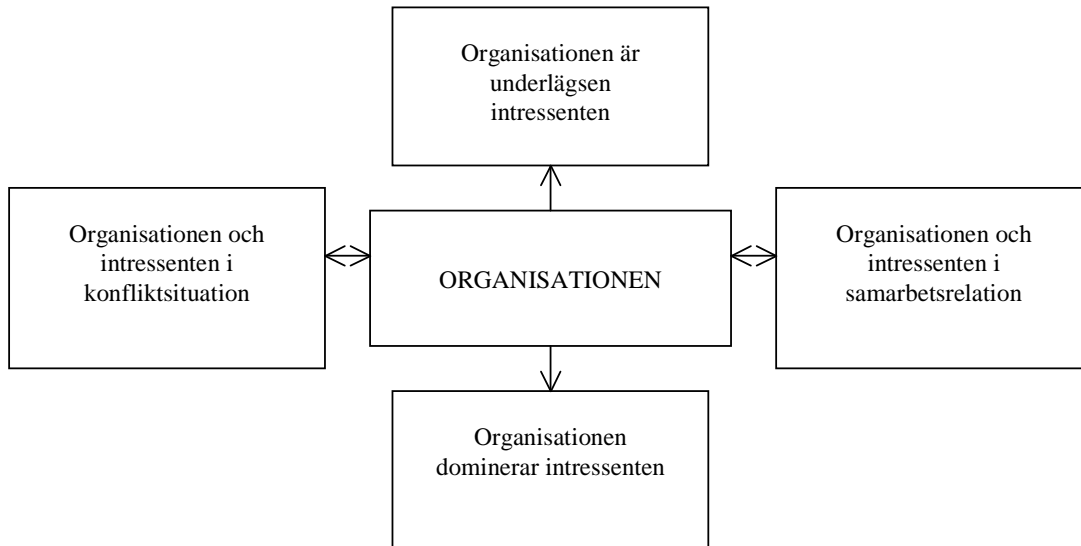
Teorin om resursberoende menar att en organisation är beroende av sin omgivning som har makten att begränsa organisationens verksamhet.

En organisation är inte hjälplös inför sin omgivning. Det grundläggande antagandet i teorin om resursberoende är att en analys av interorganisatoriska relationer i organisationens nätverk kan hjälpa ledare att inse och få grepp om de makt- och beroenderelationer som råder mellan deras organisation och andra nätverksaktörer. De kan sedan använda kunskapen till att förutse tänkbara källor till påverkan och kompensera vissa delar av detta inflytande genom att skapa ett motberoende eller annan påverkan.

En organisations sårbarhet i förhållande till sin omgivning är en följd av dess behov av resurser såsom råvaror, arbetskraft, kapital, utrustning, kunskap och avsättning för sina varor och tjänster. Dessa resurser kontrolleras av omgivningen. Det beroende som organisationens behov skapar ger omgivningen dess makt. Omgivningen använder sin makt för att ställa krav på organisationen.²⁸

27. L.H. Bruzelius, *Integrerad organisationslära*, 7:e upplagan, Studentlitteratur, Lund, 1995, s. 76

28. M.J. Hatch, *Organisationsteori*, Studentlitteratur, Lund, 2002, s. 102

*Resursberoendeteorin*²⁹

4.2 Normer

4.2:1 Revision

En förutsättning för att kunna föra en diskussion om ämnet revisionsplikt är att ha en förståelse för vad revision och revisionsplikt innebär.

Ordet revision kommer från det latinska ordet "revidere" som betyder att se tillbaka. FAR definierar begreppet till följande;

"Revision är att kritiskt granska, bedöma och uttala sig om redovisning och förvaltning"

Enligt 9 kap. 3§ ABL skall revisorn kontrollera bolagets årsredovisning, bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning och detta i enlighet med god revisionsred. Revisionen syftar därmed till att ge trovärdighet åt den ekonomiska information som bolaget lämnar. Det är av stor vikt för bolagets intressenter såsom leverantörer och långivare att informationen som bolaget lämnar är tillförlitlig.³⁰

Enligt 3 § Revisionslagen (RNL) skall alla företag som huvudregel ha minst en revisor. Denna lag är enligt 2 § RNL tillämplig på företag som enligt 6 kap. 1 § i bokföringslagen är skyldiga att avsluta bokföringen med en årsredovisning.

Enligt 6 kap. 1 § Bokföringslagen (BFL) är aktiebolag en av de juridiska former som måste avsluta sitt räkenskapsår med en årsredovisning. Det innebär alltså att aktiebolag oavsett storlek för närvarande har revisionsplikt.³¹

29. A. Wahlberg, J. Bruzell, *Slopad revisionsplikt- finns viljan till att fortsätta revidera sitt företag?*, Kandidatuppsats, 2006

30. K. Moberg, *Bolagsrevisorn*, 3:e upplagan, 2006 s. 33-35

31. Ibid. s. 42-43

4.2:2 Skillnader mellan enskild näringsverksamhet och aktiebolag

Presentation av skillnader mellan enskild firma och aktiebolag³²

	<i>Enskild Firma</i>	<i>Aktiebolag</i>
1. Juridisk person	Nej	Ja
2. Ägarnas ansvar för företagets skulder	Obegränsat personligt ansvar hos ägaren.	Inte personligt ansvar. Riskerar bara insatt belopp.
3. Registrering	Alltid hos Skatteverket. I vissa fall hos Bolagsverket.	Hos Bolagsverket och Skatteverket
4. Beskattning	Ägaren beskattas för nettointäkten	Bolaget beskattas för vinsten. Ägarna beskattas för uttagen lön och eventuell utdelning
5. Namnskydd	Inom länet vid registrering hos Bolagsverket	I hela landet
6. Antal ägare	Alltid en fysisk person	En person eller fler, fysiska eller juridiska.
7. Krav på revisor	Nej, normalt inte*	Ja, minst en auktoriserad eller godkänd revisor.
8. Fördelning av vinst och förlust	En ägare, ingen fördelning. Undantag make, maka och sambo med gemensamma barn.	Vinst kan delas ut till aktieägarna i form av utdelning
9. Kapitalkrav	Nej	100 000 kr i privata bolag, 500 000 kr i publika bolag.
10. Vem företräder företaget?	Näringsidkaren	Styrelsen, VD
11. Kan företaget ha anställda?	Ja	Ja
12. Avslutas normalt genom likvidation	Nej	Ja
13. Sjukpenning - grundande inkomst	Nettointäkten	Uttagen lön
14. Val av karensdagar	3 eller 30	Nej
15. Sjuklön eller sjukpenning under de första 14 dagarna	Sjukpenning från försäkringskassan	Sjuklön från företaget

* Undantag finns för större företag, vissa handelsbolag och kommanditbolag som ägs av juridiska personer samt företag med speciell verksamhet, exempelvis advokatverksamhet.

32. Bolagsverket, www.bolagsverket.se, *Starta företagsbroschyren* 2007,

4.2:3 Särskilt om jordbruks- och skogsbruksfastighet

En jord- eller skogsbruksfastighet (lantbruksenhet) kan bestå av åkermark, betesmark, skogsmark, skogsimpediment och övrig mark. Även bostadsbyggnad med tomtmark och ekonomibyggnad kan ingå.³³

Inkomster och utgifter i jord- och skogsbruk beskattas i näringsverksamhet. Både brukaren och ägaren av en lantbruksenhet beskattas för näringsverksamhet.

Privatbostad på lantbruksenhet ingår vanligtvis inte i näringsverksamhet. Den ska hållas helt utanför näringsverksamheten. Det betyder att vissa utgifter för lantbruksenheten måste fördelas, eftersom de utgifter som avser privatbostad inte får dras av som kostnader i näringsverksamheten.³⁴

Definitionen av jordbruks- och skogsbruksfastighet tas med för att påvisa skillnaden mellan företagare med enbart enskild firma och de företagare med enskild firma som komplement till lantbruk.

Uppsatsens definition av lantbruk är all verksamhet som berör beredning av mark, skog samt djurhållning. Klassificeringen görs utifrån SNI kod.

4.3 Teoretisk referensram

Syftet med denna undersökning är att ta reda på om en förändring av revisionsplikten för aktiebolag kommer att påverka även den juridiska formen, enskild firma.

Den styrande faktorn som antas påverka antalet aktiebolag (beroende variabel) är förändringen av regelverket för aktiebolag (oberoende variabel).

Skillnaden mellan de juridiska formerna enskild firma och aktiebolag består av fler faktorer än bara revisionsplikten. Utifrån de olika faktorerna ställs den oberoende faktorn, slopad revisionsplikt, mot hur företagaren ser sin omgivning och hanterar den. Intressentmodellen och teorin om resursberoende används för att åskådliggöra dessa faktorer.

Följande hypotes ställs för att besvara uppsatsens problemformulering.

H₀: Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer att öka andelen aktiebolag.

H₁: Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer ej att öka andelen aktiebolag.

Slopad revisionsplikt
Oberoende variabel

Fler aktiebolag
Beroende variabel

33. Skatteverket, www.skatteverket.se, SKV295, utgåva 11, taxeringsår 2007, *Skatteregler för enskilda näringsidkare*

34. Ibid.

5. Empiri

Presentationen av undersökningens resultat följer enkätens utformning med undantag av att bakgrundsfaktorerna redovisas före huvudfrågorna.

Enskilda firmor med lantbruk presenteras avskilt från övriga verksamheter, då lantbrukarens villkor skiljer sig från den fysiske personen och har då inte samma utgångspunkt vid val av företagsform.

Bakgrundsfrågor

A. Omsättning

Omsättningsklasserna är givna enligt Justitias företagsregister.

Siffrorna anges i tusental.

Omsättningsklass	Enskild firma	Enskild firma med lantbruk	Totalt
1 – 49	1st	0st	1st
50 – 99	0st	1st	1st
100 – 149	2st	0st	2st
150 – 199	0st	0st	0st
200 – 299	4st	0st	4st
300 – 399	5st	0st	5st
400 – 499	4st	2st	6st
500 – 749	5st	2st	7st
750 – 999	9st	1st	10st
1000 – 2499	16st	3st	19st

Totalt antal svarande är 55st.

Resultatet visar att 36 företagare hamnar över 500 000 kr i omsättning och 19 företagare har en omsättning under 500 000 kr. Undersökningens målsättning var att nå de företagare som översteg 500 000 kr i omsättning då bedömningen gjordes att mindre och vilande företag inte skulle vara intressanta för undersökningen. Bakgrunden till omsättningsgränsen 500 000 kr gjordes med tanke på att ökad vinst ger fler möjligheter till uttag för företagaren i aktiebolaget. Företagaren i den enskilda firman beskattas för vinsten medan företagaren i ett aktiebolag beskattas för uttagen lön och en eventuell utdelning vilket blir skattemässigt mer fördelaktigt vid större uttag.

Urvalets avgränsning gjordes till företag med kreditvärdighet AA, vilket är företag med den högsta rating en enskild firma kan få. Trots detta hamnade 35 % av urvalet under önskad gräns.

B. Vad har du för typ av verksamhet?

Varor	4st
Tjänster	42st
Lantbruk	9st
Annat	0st
Totalt	55st

Företagarnas verksamhet i undersökningen visar att 76 % (42st) säljer tjänster och endast 7 % (4st) av företagen säljer varor. De företagare som har delad verksamhet mellan varor och tjänster har klassats efter sin huvudsakliga inkomstkälla. Lantbruken står för 16 % (9st) av totalt av företag.

Undersökningsfrågor**1. När du startade din verksamhet, vilka var de främsta skälen till att välja enskild firma?**

Nedanstående skillnader mellan enskild firma och aktiebolag har berörts av respondenterna i undersökningen:

3. Registrering	Alltid hos Skatteverket. I vissa fall hos Bolagsverket.	Hos Bolagsverket och Skatteverket
4. Beskattning	Ägaren beskattas för nettointäkten	Bolaget beskattas för vinsten. Ägarna beskattas för uttagen lön och eventuell utdelning
7. Krav på revisor	Nej, normalt inte*	Ja, minst en auktoriserad eller godkänd revisor.
8. Fördelning av vinst och förlust	En ägare, ingen fördelning. Undantag make, maka och sambo med gemensamma barn.	Vinst kan delas ut till aktieägarna i form av utdelning
9. Kapitalkrav	Nej	100 000 kr i privata bolag, 500 000 kr i publika bolag.
11. Kan företaget ha anställda?	Ja	Ja
12. Avslutas normalt genom likvidation	Nej	Ja

Vid denna fråga lämnades inga svarsalternativ, varvid en tolkning av svaren har gjorts. Samtliga respondenter har svarat att dess främsta skäl till val av enskild firma var enkelheten vid start av verksamhet. Utifrån skillnaderna mellan enskild firma och aktiebolag tolkades svaret ”enkelhet” enligt följande:

- 3) Enskild firma kräver endast registrering hos skatteverket
- 7) Enskild firma har inget revisionskrav
- 9) Enskild firma har inget kapitalkrav
- 12) Enskild firma är lätt att avsluta

Utöver ”enkelhet” angavs även nedanstående svar

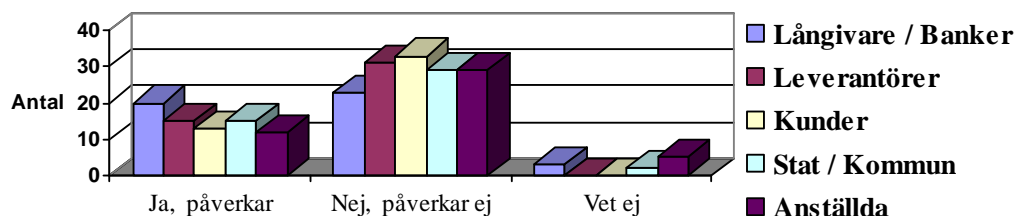
	<u>Antal</u>	<u>Tolkning enligt tabell</u>
• a) Mindre kostnad och pappersexercis/krångel	12st	”enkelhet”
• b) Har inga anställda	2st	”enkelhet” + 11
• c) Skattemässigt fördelaktigt	3st	4 + 8
• d) Krav på aktiekapital	13st	9
• e) Liten verksamhet	7st	”enkelhet”
• f) Ej registrering Patent och registreringsverket	1st	3
• g) Ingen revision	1st	7

2. Tror du att det gör någon skillnad för just din verksamhet om du har aktiebolag eller enskild firma vid nykontakter med:

<u>Enskild firma</u>	<u>Ja</u>	<u>Nej</u>	<u>Vet ej</u>	<u>Totalt</u>
a) Långgivare/Banker	20st	23st	3st	46st
b) Leverantörer	15st	31st	0st	46st
c) Kunder	13st	33st	0st	46st
d) Stat/Kommun	15st	29st	2st	46st
e) Anställda	12st	29st	5st	46st

Resultatet visar att 43 % (20st) av företagarna tror att företagsform påverkar deras verksamhet vid nykontakt med långgivare/banker, 33 % (15st) tror att företagsform påverkar vid nykontakt med leverantörer och stat/kommun, 28 % (13st) tror att företagsform påverkar vid nykontakt med kunder, och 26 % (12st) tror att företagsform påverkar vid nykontakt med anställda.

Enskilda firmors antagande om huruvida bolagets intressenter vid nykontakt påverkas av bolagsform.

Enskild firma med lantbruk	Ja	Nej	Vet ej	Totalt
a) Långgivare/Banker	4st	3st	2st	9st
b) Leverantörer	2st	5st	2st	9st
c) Kunder	1st	6st	2st	9st
d) Stat/Kommun	4st	3st	2st	9st
e) Anställda	1st	6st	2st	9st

Om ja, på vilket sätt är skillnaden märkbar?

Enskild firma	Fördel med enskild firma	Fördel med aktiebolag	Totalt
a) Långgivare/Banker	1st	19st	20st
b) Leverantörer	0st	15st	15st
c) Kunder	2st	11st	13st
d) Stat/Kommun	1st	14st	15st
e) Anställda	0st	12st	12st

Enskild firma med lantbruk	Fördel med enskild firma	Fördel med aktiebolag	Totalt
a) Långgivare/Banker	1st	3st	4st
b) Leverantörer	0st	2st	2st
c) Kunder	0st	1st	1st
d) Stat/Kommun	0st	4st	4st
e) Anställda	0st	1st	1st

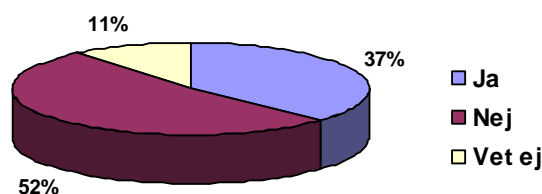
Frågan ställdes öppen utan svarsalternativ och svaren har tolkats enligt presentationen ovan, fördel med enskild firma alternativt fördel med aktiebolag.

Majoriteten av företagarna har bedömt att aktiebolag som företagsform är en fördel vid nykontakter av långgivare/banker, leverantörer, kunder, stat/kommun och anställda.

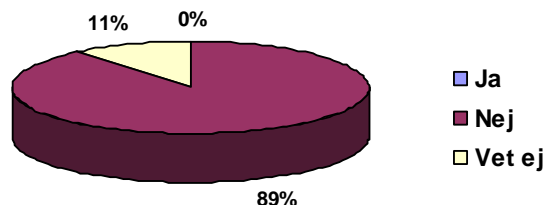
3. Om revisionsplikten togs bort för mindre aktiebolag, skulle borttagandet av granskningen och dess kostnad göra det intressant för dig att byta till aktiebolag?

	Ja	Nej	Vet ej	Totalt
Enskild firma	17st	24st	5st	46st
Enskild firma med lantbruk	0st	8st	1st	9st
Totalt	17st	32st	6st	55st

Presentation av hur stor andel av respondenterna inom kategorin enskild firma som efter slopning av revisionsplikt skulle ha ett intresse av att byta bolagsform

Presentation av hur stor andel av respondenterna inom kategorin enskild firma med lantbruk som efter slopning av revisionsplikt skulle ha ett intresse av att byta bolagsform

Tabellen visar att 37 % (17st) av företagarna med enskild firma skulle vara intresserade av att byta till aktiebolag om revisionsplikten togs bort, 52 % (24st) skulle inte vara intresserade och 11 % (5st) svarade vet ej. Företagarna som har enskild firma med lantbruk visar resultatet att ingen skulle vara intresserad av att byta till aktiebolag, 89 % (8st) svarade nej och 11 % (1st) svarade vet ej.

Totalt för alla 55 företagare visar att 31 % (17st) svarade ja, 58 % (32st) svarade nej och 11 % (6st) svarade vet ej. Dessa uträkningar visar att 31 % av alla företagare skulle vara intresserade av att byta till aktiebolag om revisionsplikten togs bort. Det skulle innebära att 24 267 företagare (31 % av totalpopulationen på 78 280) eventuellt skulle byta företagsform vid regelförändringen för aktiebolag.

4. Tror du att intresset för bolagsformen aktiebolag ökar generellt om revisionsplikten för små aktiebolag tas bort?

	Ja	Nej	Vet ej	Totalt
Enskild firma	31st	8st	7st	46st
Enskild firma med lantbruk	2st	2st	5st	9st
Totalt	33st	10st	12st	55st

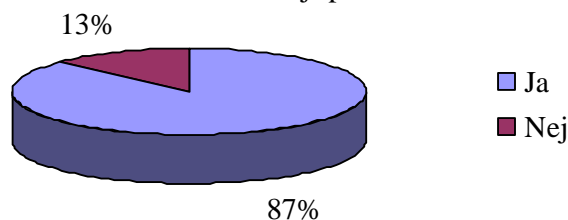
Denna fråga är ställd utifrån ett generellt perspektiv, alltså inte personligen och analyseras därför inte närmare. Frågan har ställts som en kontrollfråga, tillfrågad företagare kan ha särskilda anledningar till sitt svar och generellt ge ett annat.

Resultatet visar att 60 % (33st) av respondenterna tror att intresset för bolagsformen aktiebolag generellt kommer att öka bland enskilda firmor. Det betyder att dubbelt så många tror att intresset generellt kommer att öka i jämförelse med de som har ett eget intresse av att byta bolagsform (31 %).

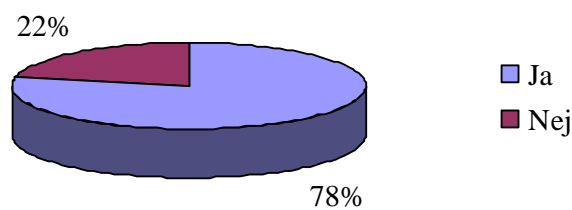
5. Anlitar du idag extern hjälp i ekonomiska frågor?

	Ja		Nej		Totalt	
Enskild firma	40st	87 %	6st	13 %	46st	100 %
Enskild firma med lantbruk	7st	78 %	2st	22 %	9st	100 %
Totalt	47st	85 %	8st	16 %	55st	101 %

Presentation av hur stor andel av respondenterna inom kategorin enskild firma som anlitar extern ekonomisk hjälp

Presentation av hur stor andel av respondenterna inom kategorin enskild firma med lantbruk som anlitar extern ekonomisk hjälp

6. Analys

Upplägget av analysen börjar med en utökad presentation av enkätens huvudfråga tre. Därefter görs en sambandsanalys mellan använda bakgrundsfaktorer och respondenternas svar på huvudfrågan. Analysen görs utifrån intressentmodellen och resursberoendeteorin, som visar hur teorierna tillämpas på respondenternas svar. Avslutningsvis utförs en hypotesprövning.

Huvudfråga 3:

Om revisionsplikten togs bort för mindre aktiebolag, skulle borttagandet av granskningen och dess kostnad göra det intressant för dig att byta till aktiebolag?

Utifrån empirin framgick det att 31 % av uppsatsens urval skulle vara intresserade av att byta företagsform. Detta innebär 24 267 nya aktiebolag vilket skulle motsvara en ökning med ca 9 %. (24267st av totalt antal aktiebolag 259 856st)

En jämförelse har gjorts med tidigare regeländring 1995, då aktiekapitalet höjdes från 50 000 kr till 100 000 kr. Patent- och registreringsverket gjorde innan regeländringen en bedömning att vart femte bolag, dvs. 20 % skulle avregistreras från aktiebolagsregistret.

Uppsatsens urval från kreditklass AA utgjorde 15 % av totalt antal enskilda firmor. Vid pilotundersökningen gjordes ett urvalsunderlag med både kreditklass A och AA. Då framgick det att drygt 60 % av urvalet hade en omsättning som understeg 100 000 kr. Med utgångspunkt i att samma förhållande som gäller i klass AA också gäller i klass A, efter att de ovanstående 60 % tagits bort, gjordes en generalisering utifrån undersökningens resultat. En beräkning på kvarstående 40 % gav 159 653 företag. Utifrån vårt resultat på 31 %, skulle 49 492 av dessa vara intresserade av ett byte av företagsform, vilket utgör 19 % (49 492st av totalt antal aktiebolag 259 856st).

Dessa siffror är beräkningar och verkligheten kommer förmodligen inte att visa så stora förändringar. Patent- och registreringsverkets beräkning inför 1995 på 20 % visade sig vara högt och resultatet blev 12 %. Dessutom bör man notera att aktuell regeländring påverkar aktiebolag direkt och vår undersökning vänder sig till de enskilda firmorna i Sverige som inte påverkas direkt.

Finns det ett samband mellan storleken på omsättning och hur respondenterna besvarade fråga tre?

För att besvara frågeställningen gjordes en indelning av respondenterna i tre omsättningsklasser, enligt nedanstående tabell. Respondenternas svar på fråga tre har jämförts med omsättningsklassen.

Beräkningen är enbart baserad på enskild firma då ingen enskild firma med lantbruk har svarat ja på fråga tre.

Omsättning	1 – 499	500 – 999	1000 - 2499	Totalt
Antal enskild firma	16st	14st	16st	46
Har svarat ja på fråga tre	3st	5st	9st	17
Har svarat nej på fråga tre	11st	8st	5st	24
Har svarat vet ej på fråga tre	2st	1st	2st	5

Företag som har en omsättning mellan 1 – 499 visar att 19 % (3st) svarar ja på fråga tre.
Företag som har en omsättning mellan 500 – 999 visar att 36 % (5st) svarar ja på fråga tre.
Företag som har en omsättning mellan 1000 – 2499 visar att 56 % (9st) svarar ja på fråga tre.

Att intresset för att byta bolagsform ökar vid en högre omsättning bedömer vi vara ett tecken på att fler orsaker finns. Regeländringen innebär en kostnadsminskning och förenkling för alla, oavsett omsättning. Om endast slopad revisionsplikt var orsaken skulle andelen som svarar ja inte skilja mellan omsättningsklasserna.

Finns det ett samband mellan typ av verksamhet och hur respondenterna besvarade fråga tre?

Majoriteten av respondenterna hade en verksamhet inom försäljning av tjänst, endast fyra respondenter hade en verksamhet inom försäljning av varor. Ingen tendens kunde utrönas om typ av verksamhet, baserat på varor eller tjänster, hade ett samband med respondenternas svar på fråga tre. Däremot visar svaren från de enskilda firmorna med lantbruk att inget intresse finns för bolagsformen aktiebolag. Lantbruken har inte samma förutsättningar som övriga enskilda firmor, då lantbruksfastigheten är privat och verksamheten i enskild firma är den del som inte kan beskattas privat.

Anledningen till den stora skillnaden i fördelningen av verksamhet har inte undersökts. En analys av regelverket kan visa på skillnader mellan aktiebolag och enskild firma som kan förklara fördelningen.

- Vid en verksamhet som bygger på försäljning av varor kan man bedöma att kapitalbehovet är större än vid verksamhet som bygger på tjänster, då inget behov finns för lager eller lagerlokal. Detta gör att aktiebolagens kapitalkrav på 100 000 kr för privata bolag inte direkt kan utnyttjas av de bolag som säljer tjänster.
- Ägarnas ansvar för företagets skulder är för den enskilde företagaren obegränsat. Vid försäljning av varor kan detta ansvar vara mer betungande än vid försäljning av tjänster då varulager binder kapital och därmed ökar risken.

Finns det ett samband mellan respondenternas antagande om dess intressenter (fråga 2) och hur respondenterna besvarade fråga tre?

Vid enkätens fråga två, vill vi utröna om respondenterna tror att företagsform påverkar deras verksamhet vid nykontakt med företagets intressenter (långivare/banker, leverantörer, kunder, stat/kommun, anställda). Empirin visar att majoriteten anser att företagsform inte påverkar verksamheten. Empirin visar samtidigt att en relativt stor del anser att påverkan föreligger, andelen är beroende på vilken intressent som frågan avsåg.

Om företagarna tror att bolagsform påverkar verksamheten kan man utifrån resursberoende-teorin anta att ett byte skulle vara intressant när en förenkling av regelverket för aktiebolag genomförs och nya förutsättningar finns att ta hänsyn till. Vi utgår ifrån att företagarens syfte med företaget är att maximera vinsten.

Av de respondenter som gav svaret Ja på fråga 2 (bolagsform påverkar vid nykontakt) med fyra eller alla intressenter, svarade 8 av 12 (67 %) att de var intresserade av ett byte.

	Enskild firma	Enskild firma med lantbruk	Totalt
Intresserade av byte	8st		8st
Ej intresserade av byte	1st	1st	2st
Vet ej	3st		3st
Totalt	12st	1st	13st

Av de respondenter som gav svaret Nej på fråga 2 (bolagsform påverkar ej vid nykontakt) med fyra eller alla intressenter svarade 18 av 27 (67 %) att de inte var intresserade av ett byte.

	Enskild firma	Enskild firma med lantbruk	Totalt
Intresserade av byte	8st		8st
Ej intresserade av byte	18st	2st	20st
Vet ej	1st	1st	2st
Totalt	27st	3st	30st

Av de respondenter som gav svaret Vet inte på fråga 2 (vet inte om bolagsform påverkar vid nykontakt) med fyra eller alla intressenter svarade var ingen intresserade av ett byte.

	Enskild firma	Enskild firma med lantbruk	Totalt
Intresserade av byte			
Ej intresserade av byte		2st	2st
Vet ej			
Totalt		2st	2st

Utifrån ovanstående presentation görs bedömningen att ett samband finns. De respondenter som tror att bolagsform påverkar verksamheten vid nykontakt är också i majoritet (67 %) för de som är intresserade av ett byte. De respondenter som inte tror att bolagsform påverkar verksamheten vid nykontakt är också i majoritet (67 %) inte intresserade av ett byte. I dessa beräkningar har vi inte tagit med enskild firma med lantbruk.

Ovanstående presentation visar 45 av totalt 55 respondenters svar. Kvarstående 10 respondenter har givit blandade svar på fråga 2 mellan de olika intressenterna enligt nedanstående presentation och visar att majoriteten 5 av 7 (71 %) är inte intresserade av ett byte.

	Enskild firma	Enskild firma med lantbruk	Totalt
Intresserade av byte	1st		1st
Ej intresserade av byte	5st	3st	8st
Vet ej	1st		1st
Totalt	7st	3st	10st

Finns det ett samband mellan respondenternas svar på fråga fem (Anlitar du idag extern hjälp i ekonomiska frågor?) och hur respondenterna besvarar fråga tre?

Av samtliga 55 respondenter svarade 8 nej på frågan om de anlitar extern hjälp i ekonomiska frågor, utav dessa var två lantbruk. Alla som svarat nej på fråga fem har även svarat nej på fråga tre, det vill säga det finns inget intresse att byta bolagsform till aktiebolag.

Resultatet visar ett samband mellan ett oberoende av extern ekonomisk hjälp och intresset av att behålla bolagsformen enskild firma. Varför detta samband finns har inte undersökts men olika faktorer som storlek på företag och företagarens kunskaper i ekonomiska frågor skulle kunna påverka företagarens beslut. Med utgångspunkt i resursberoendeteorin har dessa företagare valt att vara oberoende av extern hjälp och frågan är om det ger fullständig information och utgör det bästa för att maximera vinsten.

Hypotesprövning

För att avgöra om vi ska förkasta eller acceptera nollhypotesen har en hypotesprövning gjorts. Då frågeställningen är om andelen aktiebolag kommer att öka och inte om andelen aktiebolag kommer att förändras har vi valt att genomföra ett ensidigt test.

$n = 55$ (antal enheter)

$\pi_0 = 0,283$ (nollhypotesens värde)

$\alpha = 2,5 \%$ (signifikansnivå)

$z = 1,96$

$p = 17/55 = 0,309091$ (stickprovets värde)

$H_0: \pi_0 > 0,283$ Andelen aktiebolag kommer att öka.

$H_1: \pi_0 = 0,283$ Andelen aktiebolag kommer inte att öka.

Testfunktionen

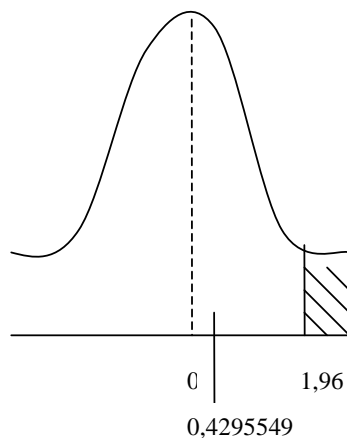
$$Z_{\text{obs}} = (p - \pi_0) / \sqrt{(\pi_0 (1 - \pi_0) / n)}$$

$$= (0,309091 - 0,283) / \sqrt{0,283 (1 - 0,283) / 55}$$

$$= 0,026091 / \sqrt{0,202911/55}$$

$$= 0,026091 / 0,06074$$

$$= \mathbf{0,4295549}$$

Med ovanstående hypotesprövning till grund, accepteras nollhypotesen. Andelen aktiebolag kommer att öka.

7. Resultat

Syftet med denna undersökning var att ta reda på hurvida en förändring av revisionsplikten för aktiebolag kommer att påverka andelen enskilda firmor och aktiebolag i Sverige.

Följande hypotes ställdes för att besvara uppsatsens problemformulering.

H_0 : Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer att öka andelen aktiebolag.

H_1 : Slopad revisionsplikt för små aktiebolag kommer ej att öka andelen aktiebolag.

Hypotesen besvaras genom fråga tre och fyra i enkätundersökningen.

Fråga tre ställs med syfte att undersöka hur stor andel av urvalet som ser intresse av att byta till aktiebolag vid slopad revisionsplikt. Resultatet av undersökningen visar att 17 företagare, vilket motsvarar 31 % av urvalet, är intresserade av ett byte.

Fråga fyra i enkätundersökningen frågar företagaren om han tror att aktiebolagen generellt, inte personligen, kommer att öka om revisionsplikten slopas.

Resultatet visar att 33 företagare, vilket motsvarar 60 % av urvalet, tror av andelen aktiebolag kommer att öka i och med slopad revisionsplikt.

Detta tillsammans med resultatet på den genomförda hypotesprövningen bekräftar H_0 .

8. Slutsats

Företagarna i undersökningen fick frågan om intressenterna i dess omgivning och därmed dess verksamhet påverkas av vald bolagsform. Vår tolkning utifrån resultatet är att företagaren inte generellt anser att verksamheten påverkas av bolagsform.

De företag som anser att det påverkar har också visat på benägenheten att vilja byta bolagsform. Vår analys visar att dessa företag skulle omvärdera sitt val av bolagsform vid en förändring av regelverket för aktiebolag. En tolkning som gjorts är att resursberoendeteorin kan bekräftas. Företagaren anpassar sig till omgivningen för att på bästa sätt maximera nyttan med företagets verksamhet.

Syftet var att se om andelen aktiebolag skulle öka eller inte. Undersökningens visar på ett högre resultat än förväntat och indikerar därmed att bolagsstrukturen kommer att förändras. Andelen enskilda firmor kommer att minska till fördel för ökad andel aktiebolag.

9. Kritisk granskning

9.1 Validitet

Undersökningen genomfördes utan internt bortfall och det uppstod inga frågetecken kring frågeställningarna vilket ger en relativt hög trovärdighet.

Hänsyn bör dock tas till att förändringar i regelverket för aktiebolag inte direkt berör respondenterna i undersökningen, varvid man kan anta att en liten andel företagare har funderat över hur det påverkar dem. Dessutom har förändringen inte genomförts och undersökningen tar inte reda på om respondenterna känner till den regelförändring som kommer i framtiden eller tidigare haft funderingar över att byta bolagsform. En kontrollfråga om bakgrunden till respondenternas svar hade kunnat öka trovärdigheten. Med detta som underlag får validiteten bedömas försiktigt.

9.2 Reliabilitet

Urvalet är slumpmässigt gjort vilket innebär att samtliga företag inom totalpopulationen (78 280 bolag) hade lika stor chans att bli vald. Urvalet består av 140 företag varav kontakt etablerades med 55st. För att bedöma huruvida de 55 respondenterna är representativa för de 140 som innefattas av urvalet, har nedanstående analyser gjorts.

Analys utifrån verksamhet:

Verksamhet	Total urvalsgrupp		Nådda i urvalsgrupp	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Lantbruk	19st	15 %	9st	16 %
Varor	13st	10 %	4st	7 %
Tjänster	96st	75 %	42st	76 %
Bortfall	12st pga. omsättning			
Totalt	128st	100 %	55st	100 %

Analysen visar att nådda i urvalsgruppen kan bedömas representativt i jämförelse med total urvalsgrupp. Lantbruken har en andel av total urvalsgrupp på 15 % och nådda på 16 %. Verksamhet med försäljning av varor har en andel av total urvalsgrupp på 10 % och nådda 7 %. Verksamhet med försäljning av tjänster har en andel av total urvalsgrupp på 75 % och nådda 76 %.

Analys utifrån omsättningsklass:

(fullständig presentation av omsättningsklass se bilaga 11:3)

Omsättning i tusental	Enskild firma		Enskild firma med lantbruk	
	Antal enligt urval	Antal respondenter	Antal enligt urval	Antal respondenter
0	10st (9 %)	0st	0st	0st
1 – 499	43st (39 %)	16st (35 %)	9st	3st
500 – 999	32st (29 %)	14st (30 %)	6st	3st
1000 - 2499	24st (22 %)	16st (35 %)	4st	3st
Totalt	109st (100 %)	46st (100 %)	19st	9st

Analysen visar att nådda i urvalsgruppen, antal respondenter, kan bedömas representativt i jämförelse med total urvalsgrupp i omsättningsklasserna 1-499 och 500-999.

Omsättningsklass 1-499 har en andel av total urvalsgrupp på 39 % och nådda på 35 %.

Omsättningsklass 500-999 har en andel av total urvalsgrupp på 29 % och nådda på 30 %.

Analysen visar att nådda i urvalsgruppen, antal respondenter, inte kan bedömas representativt i jämförelse med total urvalsgrupp i omsättningsklasserna 0 och 1000-2499.

Omsättningsklass 1 har en andel av total urvalsgrupp på 9 % och 0 %.

Omsättningsklass 1000-2499 har en andel av total urvalsgrupp på 22 % och nådda på 35 %.

I Omsättningsklass 0 har inga respondenter svarat medan den högsta omsättningsklassen visar på en högre svarsfrekvens än totalt urval. Detta innebär att resultatet från denna klass fick större genomslagskraft än vad urvalet hade givit. Resultatet som visar att 31 % av totalpopulationen skulle se det intressant att eventuellt byta till aktiebolag vid ett slopande av revisionsplikten kan vara högt beräknat då vi inget vet om omsättningsklass 0.

Ovanstående analys visar på en relativt hög reliabilitet. Ytterligare en undersökning skulle behövas för att bekräfta resultatet, men vi bedömer sannolikheten stor att en sådan undersökning skulle ge samma resultat.

9.3 Generalisering

Med tanke på en relativt hög reliabilitet och att en klar och tydlig enkätundersökning genomförts bedömer vi att viss generalisering kan göras. Hänsyn bör dock tas till att litteratur och tidigare forskning i ämnet saknas.

9.4 Egna lärdomar

Under arbetets gång har det blivit tydligt att fokus måste läggas på hur man framställer ett frågeformulär. Syftet var inte att framställa aktiebolag som en bättre juridisk form än enskild firma. Frågan ställs som ”från enskild firma till aktiebolag” vilket indirekt kan tolkas som att aktiebolag är en bättre bolagsform. Målet var att utreda hur företagaren hanterar förändringar utifrån sitt eget företags mest fördelaktiga val. Det är svårt att formulera ett objektiva och neutralt frågeformulär.

I ambitionen att göra enkätfrågorna så få som möjligt visade det sig att mycket information som kunnat analyseras togs bort. Med fler bakgrundsfrågor hade uppsatsen fått ett större djup.

9.5 Förslag till vidare studier

Undersökningen bygger på ett antagande att bolagsstrukturen kommer att förändras i och med en slopning av revisionsplikten. Det vore intressant att se hur bolagsstrukturen faktiskt kommer att se ut efter förändringen. Ökade andelen aktiebolag? Undersökningen vänder sig enbart till enskilda firmor, vilket skulle kunna utökas med handelsbolag och kommanditbolag. Då uppsatsens urval baserades på kreditklass vore ett urval baserat på omsättning intressant. Uppsatsen exkluderade omsättningsklassen 2,5 Milj – 3 Milj. Denna omsättningsklass vore intressant att inkludera för att kunna få en urvalsgrupp som mer exakt överrensstämmer med mikrobolag.

Undersökningen har inte tagit hänsyn till regionala skillnader, vilket skulle ge en mer nyanserad bild till huvudfrågan. Skiljer sig företagarnas åsikter åt mellan landsbygd, storstad, norr och söder?

Med tanke på att ingen tidigare forskning finns kring uppsatsens frågeställning vore det intressant att genomföra en likadan undersökning, som eventuellt skulle kunna bekräfta vårt resultat.

10. Källförteckning & Litteraturlista

10.1 Litteratur

Bruzelius, L.H, *Integrerad organisationslära*, sjunde upplagan Studentlitteratur, Lund, 1995

Gregow, T, *Sveriges Rikes Lag*, 127:e upplagan, Norstedts Juridik AB, Stockholm, 2006.

Hatch, M.J, *Organisationsteori*, Studentlitteratur, Lund, 2002.

Moberg, K, *Bolagsrevisorn*, 3:e upplagan, Norstedts Juridik AB, Stockholm, 2006.

10.2 Otryckta källor

Allt om revision

Bör revisionsplikten avskaffas eller behållas, 2006

www.alltomrevision.se/2006/12/18/bor-revisionsplikten-avskaffas-eller-behallas

Hämtad 2007-11-05

Bolagsverket

Starta företags broschyren, 2007

www.bolagsverket/foretag/startaforetagsbroshyren.se

Hämtad 2007-09-28

Riksdagen

Kommittédirektiv 2006:128 och 2006:96

http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=10&dok_id=DIR2006:128&rm=2006&bet=2006:128

http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=10&dok_id=DIR2006:96&rm=2006&bet=2006:96

Hämtad 2007-11-12

Skatteverket

Skatteregler för enskilda näringsidkare, broschyr SKV295 utgåva 11, taxeringsår 2007

http://www.skatteverket.se/download/18.128652f311129ceee2680002533/skarp_29511.pdf

Hämtad 2007-12-05

Slumptalsgenerator

<http://magnussgunnarsson.homeip.net/utills slump-index.html>,

Hämtad 2007-11-04

Soliditet AB

Ratingstatistik

http://www.soliditet.se/Pages/AAASubPage_175.aspx

Hämtad 2007-10-21

Svensk Handelstidning Justitia

Företagsdatabas

www.justitia.se

Hämtad 2007-11-04

Svenskt Näringsliv

Norberg, C & Thorell, P, *Revisionsplikten i små aktiebolag*, 2005

http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00000/Revisionsplikten_i_sm_458a.pdf

Hämtad 2007-09-28

Uppsatser.se

Bruzell, J, Wahlberg, A, *Slopad revisionsplikt – finns viljan till att fortsätta revidera sitt företag?*, Kandidatuppsats, 2006

<http://www.uppsatser.se/uppsats/913c253f3f/>

11. Bilagor

11:1 Enkätmall för telefonundersökning

Undersökningsfrågor

1. När du startade din verksamhet, vilka var de främsta skälen till att välja enskild firma?

2. Tror du att det gör någon skillnad för just din verksamhet om du har aktiebolag eller enskild firma vid nykontakter med:

a)	Långivare/banker?	Ja	Nej	Vet ej
b)	Leverantörer?	Ja	Nej	Vet ej
c)	Kunder?	Ja	Nej	Vet ej
d)	Stat/kommun?	Ja	Nej	Vet ej
e)	Anställda?	Ja	Nej	Vet ej

Om du svarat ja på föregående fråga, på vilket sätt blir skillnaden märkbar?

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

e) _____

3. Om revisionsplikten togs bort för mindre aktiebolag, skulle borttagandet av granskningen och dess kostnad göra det intressant för dig att byta till aktiebolag?

Ja Nej Vet ej

4. Tror du att intresset för bolagsformen aktiebolag ökar generellt om revisionsplikten för små aktiebolag tas bort?

Ja Nej Vet ej

5. Anlitar du idag extern hjälp i ekonomiska frågor?

Ja Nej

Bakgrundsfrågor

Vad har du för typ av verksamhet?

Varor Tjänster FoU Annat? _____

Tack för din medverkan!

11:2 Uträkningar

Jämförelse mellan urval och totalpopulation i relation till omsättning

Enskild firma			Enskild firma med lantbruk		
Omsättning	Antal urvalet	Antal respondenter	Omsättning	Antal urvalet	Antal respondenter
0	10	0	0	0	0
1 – 49	3	1	1 – 49	1	0
50 – 99	2	0	50 – 99	2	1
100 – 149	3	2	100 – 149	1	0
150 – 199	1	0	150 – 199	1	0
200 – 299	9	4	200 – 299	0	0
300 – 399	13	5	300 – 399	0	0
400 – 499	12	4	400 – 499	4	2
500 – 749	17	5	500 – 749	4	2
750 - 999	15	9	750 - 999	2	1
1000 - 2499	24	16	1000 - 2499	4	3
Totalt	109	46	Totalt	19	9

11:3 Slumtalslista

140

slumpade tal mellan 1 och 78280

495	22451	53971
554	22533	54126
746	22657	54934
926	23860	54957
1069	24024	55372
2880	24723	55943
4624	25316	56518
5868	26086	56752
6350	26929	57599
6777	27133	58258
6861	27737	58603
7248	28449	59832
7533	29748	60092
7649	29916	60697
7986	30164	60772
8629	30954	60958
9147	31800	61238
10325	31925	62443
10672	32075	63134
10922	32305	63166
11373	32490	63303
11897	32942	63514
12515	33322	64188
14334	35850	66233
14596	36395	66436
14712	36448	66649
15211	37655	67243
15459	38147	67279
16349	39217	68311
17751	40389	68893
17758	40420	69617
17877	40988	70599
19077	41162	70723
19224	41665	71154
19885	42898	71173
21475	44052	72141
22059	44359	73120
22094	44844	73348
22224	45196	73654
22434	48232	73682
	49011	73744
	49014	73964
	49203	74298
	49549	74635
	50686	76647
	50845	76942
	51961	77034
	52765	77284
	52788	77555
	53551	77665